

spolkových zemí k rozvoji hodnotících nástrojů kvality vzdělávání a o pět let později bylo přijato rozhodnutí o vývoji německých národních standardů (viz Lohmar a Eckhardt 2011). Ty byly definovány postupně, a to (OECD 2011a):

- primárně pro německý jazyk a matematiku ve 4. roce studia a pro německý jazyk, matematiku, první cizí jazyk a přírodovědu v 9. roce studia (2003-2004),
- sekundárně pro německý jazyk, matematiku, cizí jazyk a přírodovědu na konci střední školy (2007).

Národní standardy představují ve své podstatě popis kompetencí⁴⁸, kterých má žák dosáhnout v určitý časový okamžik svého studia, jinými slovy očekávané výsledky vzdělávání (např. Böhme et al. 2012, Hausknecht et al. 2010, IQB 2011). Podle OECD (2011a) jde o první národní standardy vzdělávání v Německu, které byly formulovány na základě dohody spolkových zemí a německé federální vlády. Praktická implementace národních standardů, tj. vzdělávacích cílů, pak spočívá v jejich promítnutí do obsahu vzdělávacích kurikul jednotlivých spolkových zemí⁴⁹ (např. Böhme a Vos 2012, Lohmar a Eckhardt 2011). Kurikula zemí definují cíle, obsah a metody výuky jednotlivých předmětů, přičemž jsou pro učitele závazná. Přes svou závaznost jsou kurikula spolkových zemí koncipována tak, že ponechávají učitelům volnost způsobů implementace vzhledem k metodám výuky a hodnocení (Lohmar a Eckhardt 2011).

Vlastní sledování a hodnocení kvality ve vzdělávání pak probíhá v několika rovinách. Na úrovni žáka je v německém vzdělávacím systému tradičně sledováno průběžné hodnocení učitelem, a to ve vazbě na požadavky kurikula. Způsob hodnocení se může mezi jednotlivými spolkovými zeměmi lišit, nicméně ve většině zemí je sledováno slovní hodnocení pokroku žáka pro 1. a 2. rok vzdělávání s tím, že v pozdějším věku přibývá rovněž hodnocení známkou – na nižším stupni středních škol a na odborných školách na šestistupňové škále, na vyšším stupni všeobecných středních škol na stupnici 0 až 15. Na základních školách a na nižším stupni středních škol není zakončení většinou spojeno se závěrečným zkoušením, nicméně stále vyšší počet zemí zavádí požadavek na centrální zkoušení při ukončení 9. roku studia (Lohmar a Eckhardt 2011). V případě vyššího stupně středních škol je zakončení studia následující (viz Lohmar a Eckhardt 2011):

- Na všeobecných středních školách je výsledná známka vypočtena z průměrů známek dílčích předmětů za poslední dva roky studia a ze známek maturitní zkoušky. Maturitní zkoušky jsou přitom organizovány buď jednotně pro spolkovou zemi, nebo otázky maturitní zkoušky navrhuje školy s následným schválením dohledovým orgánem. Obecnou preferencí je v tomto ohledu jednotná maturitní zkouška pro všechny školy spolkové země. Maturitní zkouška se skládá ze 4 předmětů s definicí požadavků na volbu minimálně 2 předmětů s vyšší obtížností a na výběr alespoň dvou předmětů z trojice německý jazyk, cizí jazyk a matematika. Nejméně tři předměty jsou zkoušeny písemně. Konečně poznamenejme, že srovnatelnost maturit je zajištěna definicí standardů k maturitě.
- V případě odborných škol je vzdělávání zakončeno kombinací akademického zkoušení a odborného zkoušení, kdy druhý typ zkoušení prokazuje odbornost žáka v kvalifikaci.

V návaznosti na iniciovaný reformní proces jsou na úrovni žáka rovněž posilovány metody celoplošného testování ve 3. a 8. třídě (VERA 3, VERA 8), a to v předmětech německý jazyk a matematika. Toto

⁴⁸ Popis kompetencí v rámci jednotlivých předmětů je přitom rozdělen do několika klíčových vzdělávacích oblastí (Böhme a Vos 2012).

⁴⁹ V případě odborného vzdělávání jsou kurikula/rámcové plány formulovány na bázi interakce spolková země – zaměstnavatelé – federální vláda (Lohmar a Eckhardt 2011).